

Priporočila za poučevanje ŠVZ v prvem in drugem triletju

Prof. dr. Jurij Planinšec

Izhodišča športne vzgoje v prvem in drugem triletju

- **Športne dejavnosti**
  - Redni pouk
  - Interesne dejavnosti
  - V oddelkih podaljšanega bivanja
- **Razvoj**
  - Temeljnih gibalnih spretnosti
  - Osnovnih športnih spretnosti

- **Didaktične posebnosti**
  - Uporabljamo prilagojene pripomočke
  - Izbiramo ustrezne učne metode in oblike, strategije
  - V igro vključujemo glasbo
- **Spoštovanje individualnosti otroka**
  - Upoštevati otrokove zmožnosti, drugačnosti, različnosti
  - Zagotoviti pogoje, da bo vsak učenec uspešen, motiviran

- Poudarek **prijetnemu doživljanju** športa
- **Igra** prisotna pri vsaki uri, je temeljno sredstvo za:
  - Izboljšanje gibalnih sposobnosti
  - Osvajanje in utrjevanje gibalnih spretnosti
  - Sodelovanje
  - Situacijsko mišljenje
  - Ustvarjalnost
  - Zabavo
  - ...

- Spodbujanje:
  - medsebojnega spoštovanja
  - solidarnosti
  - strpnost do vseh
  - športnega obnašanja
- Vrednotenje otrokovih dosežkov z upoštevanjem različnih kriterijev
- Medpredmetno oz. kurikularno povezovanje

- Šola in učitelj imata določeno stopnjo avtonomije
- Pozornost otrokom s posebnimi potrebami in nadarjenim
- ŠVZ je pomembno sredstvo kompenzacije negativnih učinkov
- Sodelovanje razrednega učitelja in športnega pedagoga
- Humanistični pogled na šport

Darvinistični pogled na šport	Humanistični pogled na šport
prednost imajo najboljši	enake pravice za vse
najpomembnejši je športni izid	najpomembnejše je sodelovanje
primerjava dosežkov med ljudmi	primerjava z lastnimi dosežki
glavna spodbuda je tekma	glavna spodbuda je druženje, razvedrilo, zabava
doseganje vrhunskih rezultatov ne glede na posledice	poudarek na razvoju in zdravju udeležencev
ozka specializacija	večstranost
natančni predpisi, pravila	prilagajanje pravil potrebam konkretne skupine

---

Značilnosti otrok med petim in sedmim letom starosti s poudarkom na športni dejavnosti

- Razlike med spoloma so zelo majhne, deklice in dečki so sposobni skupnega sodelovanja
- Dovzetnost in motivacija otrok za športne dejavnosti je velika
- Otroci so polni energije, vendar imajo nizko raven vzdržljivosti, hitro se utrudijo, hitro se jim povrnejo moči
- Otroci nimajo radi daljšega zgoščenega dela, primernejša so krajša obdobja vadbe z odmori
- Otroci si želijo predvsem zanimivih in dinamičnih gibalnih iger
- Otrok raziskuje sebe in okolje, se gibalno izraža, ustvarja

---

- Izvajati razvojno naravnane športne dejavnosti
- Upoštevati otrokove potrebe in interese
- Izpopolniti temeljne gibalne spretnosti do gladke izvedbe
- Poudarjati natančnost, obliko in skladnost gibanja
- Spretnosti, ki zahtevajo večjo stopnjo vizualno motorične usklajenosti, otrok osvaja počasi, potrebno veliko učenja
- Krečiti zgornji del telesa

- Pridobivati izkušnje, zanesljivost in uspešnost v gibanju
- Poudarek raznolikim dejavnostim:
  - gibalno izražanje, posnemanje bitij, predmetov iz okolja
  - za pravilno telesno držo
  - ritmične dejavnosti ob glasbi
- Upočasnjena telesna rast omogoča velik napredek v učenju gibalnih spretnosti

---

- Proti koncu tega obdobja je vse več poudarka na osvajanju športnih spretnosti
- Izvajati dejavnosti v manjših skupinah, postopno tudi v večjih skupinah
- Razpravljati o spoštovanju splošnih vrednot (fair play, goljufanje...)
- Spodbujati otroke k pokončnemu in dostojanstvenemu prenašanju zmag in porazov, uspehov in neuspehov

---

Značilnosti otrok med osmim in devetim letom starosti s poudarkom na športni dejavnosti

- Višina in teža telesa zmerno naraščata
- Znaki slabe telesne držo so vse bolj opazni
- Vizualno-motorična koordinacija pomembno napreduje, kot tudi zahtevnejše manipulativne spretnosti
- Izpopolnjujejo se ritmično-plesne spretnosti
- Pozornost in radovednost otrok je velika
- Otroke zanimajo lastne sposobnosti in zmožnosti, začnejo kazati interes za izboljšanje telesne pripravljenosti
- Vse bolj so pripravljeni na skupinske dejavnosti

- Pogumno se podajajo v razna doživetja in izzive
- Postopno se pojavljajo nasprotja med spoloma, niso še izrazita
- So odkritosrčni, pošteni, kažejo pripadnost in močno skupinsko identiteto
- Občutljivi so na krivično kaznovanje!
- Intelektualna razvitost omogoča sprejemanje skupinskih navodil

---

Značilnosti otrok med desetim in dvanajstim letom starosti s poudarkom na športni dejavnosti

- Prirast telesne teže in višine je izdatnejši
- Naraščajo moč, koordinacija gibanja, manj gibljivost
- Razlike med spoloma so do pubertete predvsem posledica interesa
- Med spoloma nastajajo vse večje razlike pri obvladanju različnih športnih spretnosti
  - Dečkom so bliže bolj grobi skupinski športi, ki zahtevajo moč
  - Dekletom so bliže elegantne, izrazne in kreativne dejavnosti

---

- Pojavi se velik interes za spoznavanje telesa ter izboljšanje zdravja
- Vse bolj je potrebno nadzorovati čustva
- Narašča samostojnost in sposobnost sodelovanja v skupinah
- Povečujeta se pozornost ter intelektualna radovednost
